

ІЛЬНИЦЬКА-ГИКАВЧУК Г.Я., доцент
НУ «Львівська політехніка», м. Львів

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вступ. Україна має значний потенціал для розвитку лікувально-оздоровчого туризму, зокрема наявність морських ресурсів, мінеральних джерел, лікувальних родовищ грязей, лісів тощо. Водночас розвиток лікувально-оздоровчого туризму є перспективним видом туризму України, оскільки, по-перше, спостерігається тенденція до зростання частки людей старшого віку, а по-друге, зростає потреба людей не тільки у відпочинку, задоволенні своїх пізнавальних інтересів, але і в оздоровленні. Проте, зниження реальних доходів населення, завищені ціни на санаторно-курортне лікування, застаріла інфраструктура приводять до зменшення кількості відпочиваючих і недовантаження закладів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Санаторно-курортну діяльність досліджували такі вчені як Н. В. Чорненька, М. П. Мальська, Г. М. Заваріка, О. О. Любіцева, В. І. Стафійчук, О. О. Бейдик, Т. І. Ткаченко та ін. Однак проблеми розвитку і активізації лікувально-оздоровчого туризму потребують подальших досліджень.

Метою статті є проаналізувати сучасний стан розвитку лікувально-оздоровчого туризму Львівської області.

Завданнями дослідження є: розглянути основні санаторії Львівської області, проаналізувати показники розвитку санаторно-курортних закладів Львівщини, виявити проблеми їх розвитку, а також запропонувати шляхи вирішення проблем розвитку лікувально-оздоровчого туризму.

Єдиного визначення поняття лікувально-оздоровчого туризму немає. Так, Мальська М.П. виділяє лікувальний туризм, який здійснюється з метою

зміцнення здоров'я і передбачає перебування в санаторно-курортних установах [1]. Н.В. Чорненька зазначає, що він є тотожним такому поняттю як «санаторно-курортний туризм», що здійснюється з загальнооздоровчою і лікувальною цілями [2]. Інші науковці розглядають його як складову медичного туризму. Спільним є те, що лікувально-оздоровчий туризм здійснюється на території курорту з метою відпочинку, відновлення сил людини, оздоровлення та реабілітації.

Особливість лікувально-оздоровчого туризму є те, що у ньому важливе місце посідають медичні послуги, які базуються на природних ресурсах певної курортної зони. Тому такий вид туризму виконує лікувально-профілактичну, реабілітаційну, превентивно — валеологічну функції [3]. Ще іншими особливостями лікувально-оздоровчого туризму є тривалість перебування, яка повинна становити не менше трьох тижнів для того, щоб досягти бажаного лікувального ефекту; дорога вартість (оскільки у путівку включають різні медичні послуги, процедури); споживачами переважно є старші люди.

Львівська область має все необхідне для розвитку лікувально-оздоровчого туризму. Це сприятливі кліматичні умови, наявність природних мінеральних вод, лікувальних грязей, лісів.

Розвиток лікувально-оздоровчого туризму у Львівській області має значні перспективи, бо на її території знаходяться такі основні бальнеологічні курорти як Трускавець, Східниця, Моршин, Немирів, Великий Любінь. Розвиток даних курортів базується на мінеральній воді «Нафтуся» - це мінералізована, гідрокарбонатна, магнієво-кальцієва вода. В свою чергу курорти Немирова і Великого Любіня славляться своїми лікувальними сірководневими водами.

За період 2005-2011 роки кількість санаторно-курортних закладів Львівської області зросла з 798 до 864. Таке збільшення спричинене зростанням кількості дитячих таборів. Зокрема кількість санаторіїв та пансіонатів з лікуванням зменшилася з 66 до 55, а кількість дитячих оздоровчих таборів зросла з 684 до 763. Найбільша кількість ліжок є у санаторіях, проте у зв'язку з

зменшенням кількості самих закладів за період 2005-2011 років їх кількість зменшилася з 18,8 тис. до 16,4 тис. Хоча кількість дитячих оздоровчих таборів зросла, але кількість місць у них скоротилася за досліджуваний період з 4,1 тис. місць до 3,1 [4]. Крім того, станом на 2011 рік налічувалося 8 санаторіїв-профілакторіїв, 6 будинків і пансіонатів відпочинку, 32 бази.

На даний час спостерігається падіння попиту на санаторно-курортні послуги, що приводить до зниження показників заповнюваності ліжкового фонду санаторно-курортних установ та зменшення їх доходів.

Основними причинами такого стану є:

- високі ціни та їх невідповідність якості санаторно-курортних послуг;
- зниження реальних доходів населення та їх неспроможність оплачувати відпочинок у санаторно-курортних закладах;
- зменшення державного фінансування путівок Фондом соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності для застрахованих осіб;
- відсутність ефективної державної політики як в сфері соціальної підтримки населення, так і в напрямі підтримки і стимулювання діяльності санаторно-курортних закладів;
- неефективна система управління санаторно-курортними закладами;
- застаріла інфраструктура санаторно-курортних закладів;
- недостатній рівень рекламного забезпечення;
- обмеженість асортименту туристично-рекреаційних послуг і недостатня якість додаткових послуг [3].

Розглянемо основні шляхи вирішення зазначених проблем. Так, необхідне удосконалення кадрового складу, підвищення кваліфікації кадрів закладів санаторно-курортної сфери.

Покращення інфраструктури і приведення її до європейського рівня неможливе без стимулюючої політики держави, зокрема необхідно інвестувати в санаторно-курортні заклади для їх модернізації, створити сприятливий

податковий клімат для того, щоб більше коштів залишалось в розпорядженні підприємств, які можна було б направити на їх розвиток. Створення сприятливого податкового режиму можливе за рахунок зменшення ставок податків, звільнення на певний термін від податків або відстрочення сплати податкових зобов'язань. Створення сприятливого інвестиційного клімату в державі залучить приватних інвесторів. Для доведення рівня сервісу до міжнародного, необхідно інвестувати в спортивну (побудова нових басейнів, тенісних кортів, спортивних майданчиків для можливості займатися різними видами спорту), розважальну (побудова розважальних комплексів, зокрема для дітей, дискотек та інше), лікувально-оздоровчу, конгресну бази курорту.

Необхідно також диверсифікувати туристично-рекреаційних послуги (розробляти туристичні тури, які б поєднували у собі як оздоровчий, так і пізнавальний туризм, розвивати SPA-туризм, релігійний, діловий туризм).

Ефективний розвиток санаторно-курортного бізнесу неможливий без рекламної кампанії, тому слід її проводити для залучення клієнтів. Крім того, необхідно проводити більш помірну цінову політику, щоб розширити число потенційних клієнтів.

Висновки. Львівська область має унікальні природні ресурси для розвитку лікувально-оздоровчого туризму. Проте через ряд причин його розвиток не є достатнім. Щоб поживити даний вид туризму треба об'єднати зусилля державних органів і турбізнесу. Держава повинна підтримувати курортну зону шляхом залучення інвесторів, створення сприятливого інвестиційного клімату, реклами, покращення стану доріг та інше. Турбізнес також повинен диверсифікувати туристично-рекреаційних послуги, розробляти такі види турів, які популяризуватимуть санаторно-курортний відпочинок.

Список використаних джерел:

1. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник / Мальська М.П., Антонюк Н.В. — К., 2008. — 661 с.
2. Чорненька Н.В. Організація туристичної індустрії: навчальний посібник. – К.: Атіка, 2006. – 264 с.
3. Баєва О.В. Тенденції розвитку санаторно-курортного бізнесу в Україні/ О.В.Баєва, Н.І.Новальська// Проблеми модернізації України. Науковий часопис. -Випуск 1 .-К.:ДП «Вид.дім «Персонал», 2015.- С. 52-55
4. <http://www.lv.ukrstat.gov.ua>